

Geheimen

over het milieu

Europese Commissie

1994

Europese Commissie

Geheimen

over het milieu

Luxemburg: Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen

2003 — 20 blz. — 16,2 x 22,9 cm

ISBN 92-894-3869-X

Deze publicatie wordt uitgegeven in alle officiële talen van de Europese Unie: Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, Italiaans, Nederlands, Portugees, Spaans en Zweeds.

Europese Commissie

Directoraat-generaal Milieu

Directoraat-generaal Pers en communicatie — Publicaties

B-1049 Brussel

Scenario: Benoît Coppée

Illustraties: Nicolas Viot

Manuscript voltooid in augustus 2002

Meer informatie over het milieubeleid kunt u vinden op de website van DG Milieu op de Europaserver: <http://europa.eu.int/comm/environment>

Luxemburg: Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen, 2003

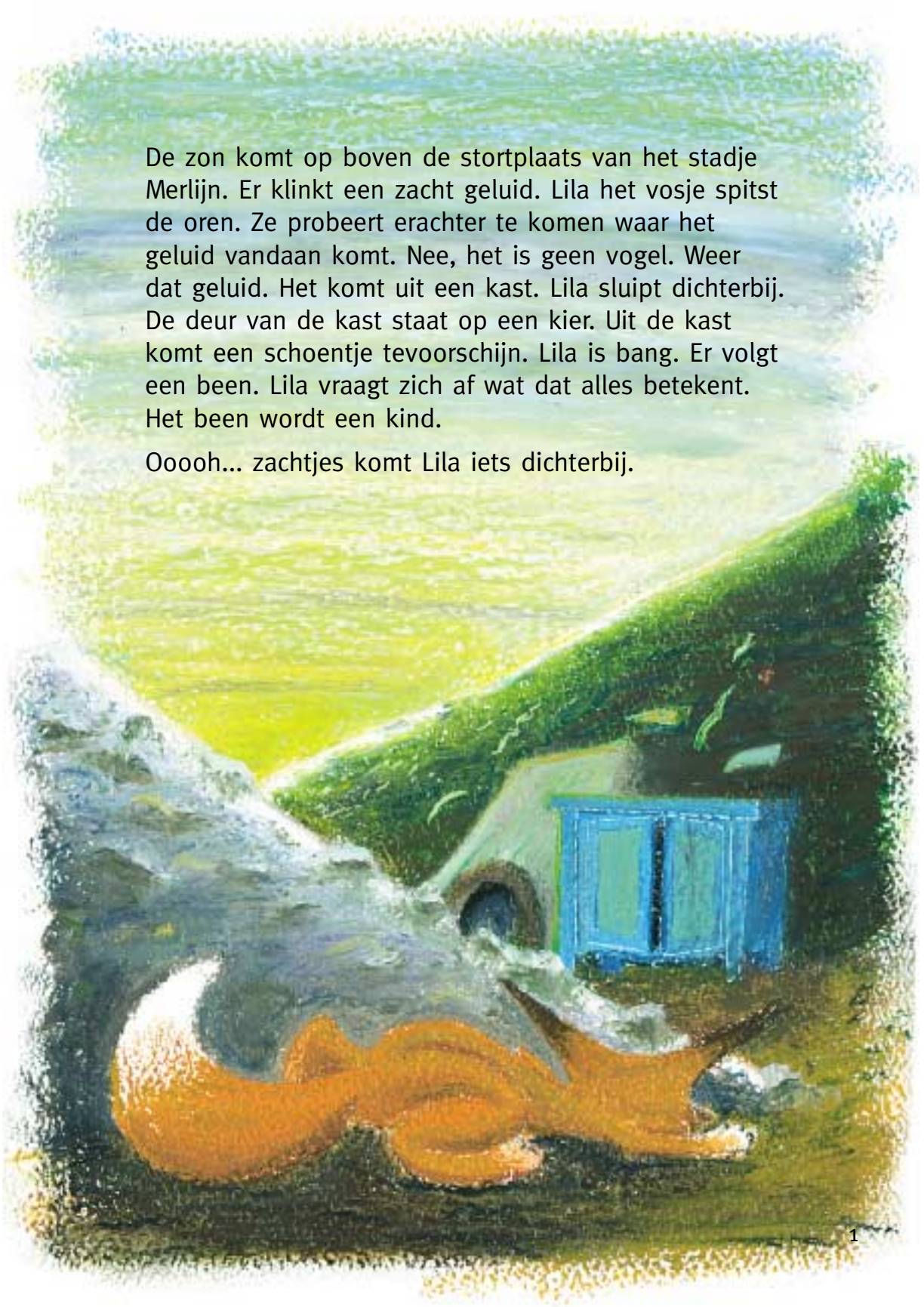
© Europese Gemeenschappen, 2003

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Printed in Germany

De zon komt op boven de stortplaats van het stadje Merlijn. Er klinkt een zacht geluid. Lila het vosje spitst de oren. Ze probeert erachter te komen waar het geluid vandaan komt. Nee, het is geen vogel. Weer dat geluid. Het komt uit een kast. Lila sluipt dichterbij. De deur van de kast staat op een kier. Uit de kast komt een schoentje tevoorschijn. Lila is bang. Er volgt een been. Lila vraagt zich af wat dat alles betekent. Het been wordt een kind.

Oooh... zachtjes komt Lila iets dichterbij.

– Ik... ik ben Tom, zegt het kind. Ik... ik had me in de kast verstopt... En...

Waar ben ik?

– Je bent op de stortplaats van Merlijn, zegt Lila.

– Op een vuilnisbelt?

Tom kijkt in de verte.

– Nou zeg! Mama zal wel erg ongerust zijn! Hoe kom ik nu weer thuis?

Het vosje kijkt naar het kind. Haar ogen lijken te zeggen: „Ik zal je wel helpen, Tom”.

Lila praat met haar grote bruine ogen.

- De grote mensen zijn een beetje gek geworden. Jouw kast was nog heel mooi. Waarom hebben ze die weggegooid?
 - Mama zei dat hij te oud was. Papa heeft een nieuwe gekocht. Ik wilde nog een laatste keer in mijn lievelingskast slapen.
- En... nu ben ik hier!

Lila wijst met haar pootje naar Merlijn. Boven de stad hangt een grote grijze rookwolk. Het lijkt wel een vleugel van een vliegtuig.

- Ik ben bang, zegt het vosje. De mensen maken teveel dingen. Teveel dingen die vaak niet eens nodig zijn. Die grote grijze rookwolk die je daar ziet, Tom, die komt uit de fabrieken die al die onnodige dingen maken. Ach...

Twee tranen komen op in Lila's ogen. Het landschap wordt wazig. Lila drukt Tom tegen zich aan.

– Kijk, Tom. Het lijkt erop dat de stad stilaan in de rook zal verstikken. Bah! Ruik maar eens aan het water van de beek. Het stinkt naar rotte vissen. En niet meer naar lekkere bloemetjes! Ik ben bang, Tom...

Vossen zijn gevoelig, net als vlinders en vogels. Bovendien hebben ze altijd gelijk.

Lila laat Tom los.

– Kom op, Tom. We gaan op zoek naar je moeder.

Om van de stortplaats af te komen, moeten ze door een gaatje in het hek kruipen. Lila kronkelt zich erdoorheen. Plotseling voelt het vosje gevaar.

Ze komt overeind.

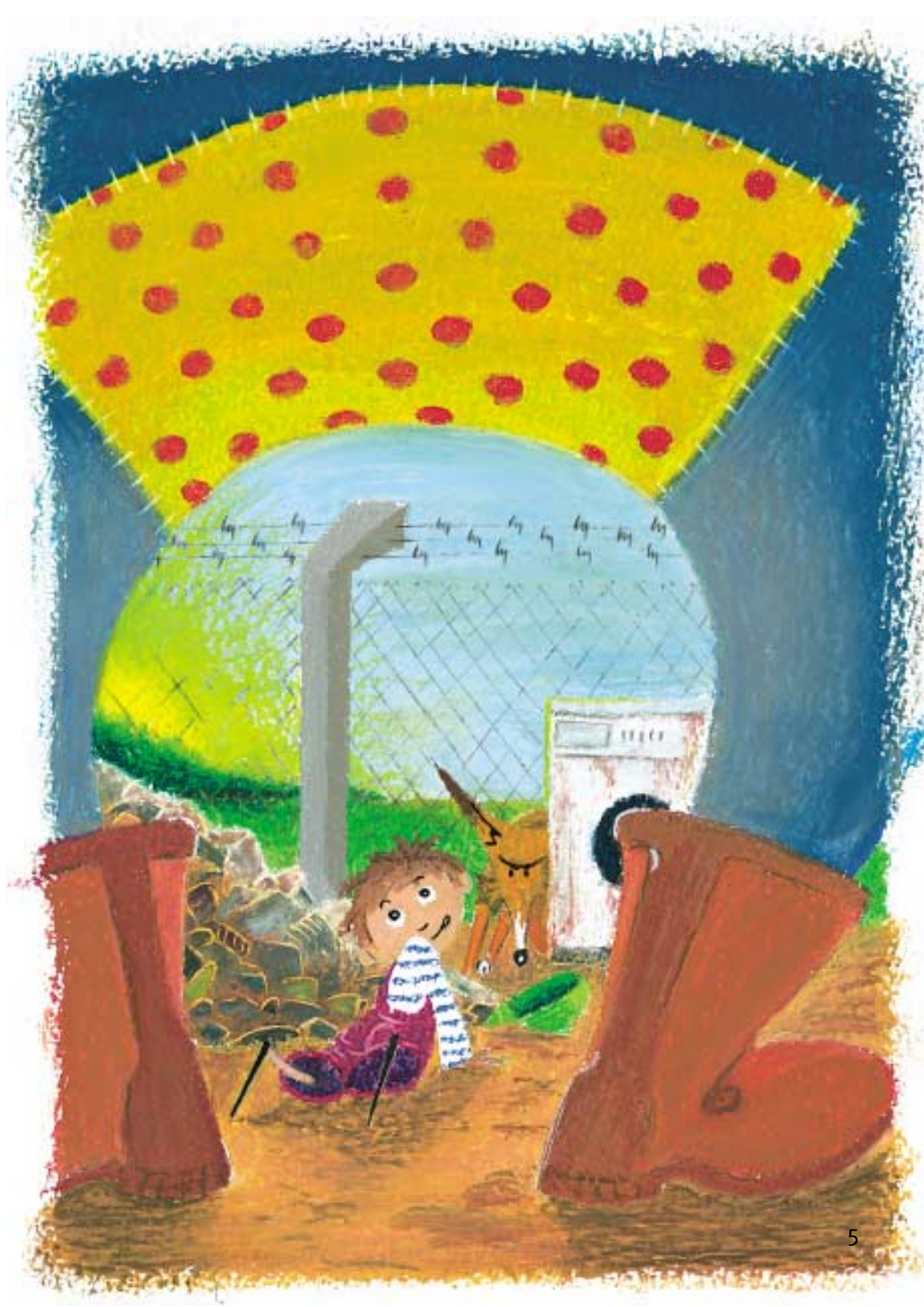
– Pas op! roept ze.

Te laat. Daar staat een man. Het is de bewaker van de stortplaats. Lila verstopt zich achter een oude wasmachine. Tom struikelt. Twee sterke handen grijpen zijn arm beet. De man tilt Tom van de grond.

– Wat doe jij daar, deugniet?

Niemand mag hier zomaar komen!

De stem van de man klinkt boos. Zijn rode wangen staan zowat op springen. Ook zijn ogen kijken boos.

- Wat doe jij hier?
- Ik... ik werd weggegooid, samen met het afval. Ik moet terug naar mama.

Ik ben bang dat ze ongerust is!

De man zet de jongen weer op de grond. Hij gaat op de oude wasmachine zitten. Plotseling lijkt hij erg aardig. Nee, hij lijkt eerder verdrietig. Hij lijkt in de war. Hij bekijkt de stortplaats.

- Gooien ze nu ook al kinderen weg? vraagt hij zich bezorgd af.
- Nee, meneer, het was per ongeluk! Ik was in de kast in slaap gevallen!
- Ik geloof je best, jongen. Maar toch...

Lila komt tevoorschijn.

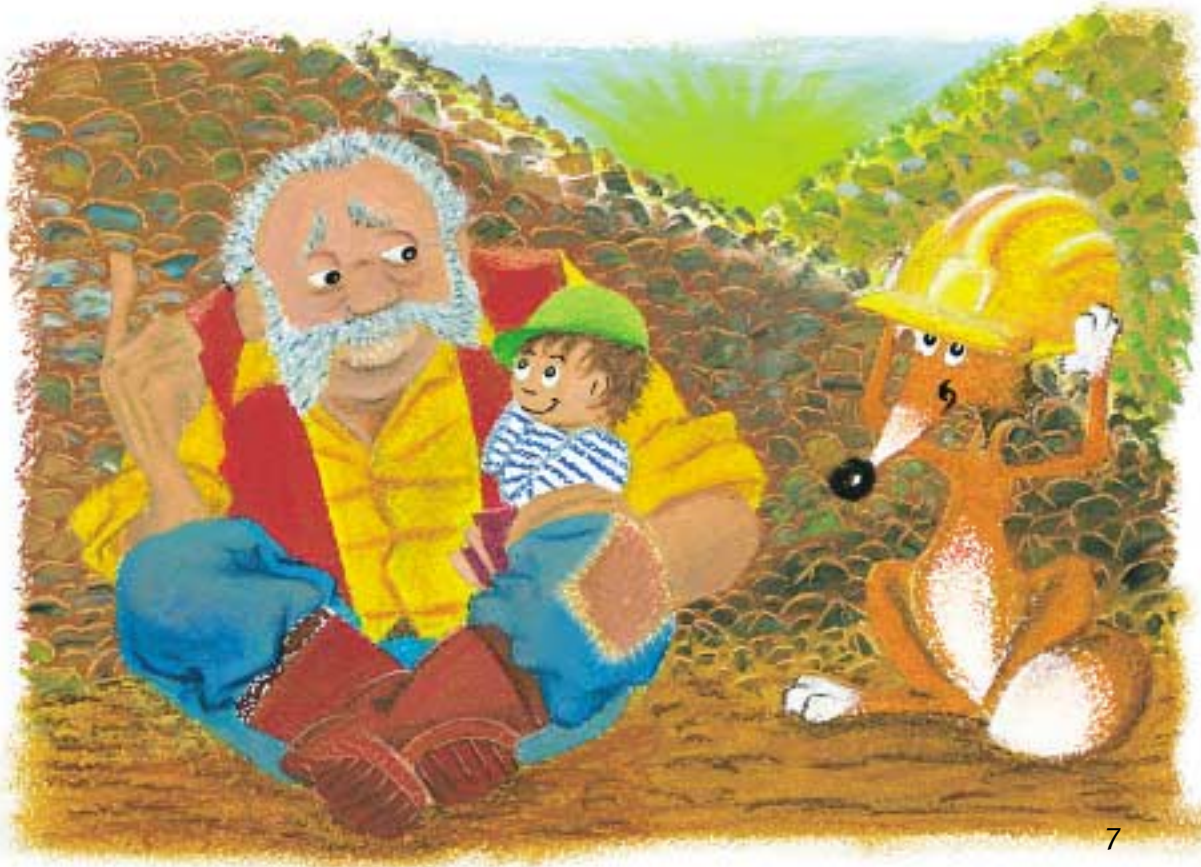
- Bent u verdrietig, meneer?

De man denkt na. Wat hij gaat zeggen, is heel belangrijk. Niet alleen voor Tom en Lila, maar voor iedereen.

- Ik ga jullie een GROOT geheim verklappen. Een geheim mag je eigenlijk aan niemand vertellen. Maar mijn geheim mag je wel vertellen. Je moet het zelfs vertellen! Beloven jullie dat?

Lila en Tom zweren dat ze het geheim aan iedereen zullen vertellen. De man haalt diep adem en...

- Als we niet opletten wat we in de vuilnisbak gooien, dan zullen het water, de lucht en de grond in ons land zo vuil worden dat we hier niet meer kunnen leven!

- Oh, schrikt Tom. Dat kan toch niet!
- Toch wel, jongen. Mensen gooien van alles weg. Allerlei soorten machines. Geneesmiddelen. Verf. Van alles. In dat afval zitten vaak giftige stoffen. Erg giftige stoffen. En dat gif vervuilt de aarde. We zijn hard bezig om de grond, de lucht... en het water... We zijn bezig...

De man kan geen woord meer uitbrengen.

- U bedoelt, meneer, dat we bezig zijn onszelf ... dood te maken, vraagt Tom.

– Ja. Als we niets doen, dan is de kans groot dat dat gebeurt. Maar het is nog niet te laat. We moeten ALLEMAAL onze gewoonten veranderen!

Het wordt muisstil op de stortplaats. Lila gelooft haar oren niet. Tom fronst zijn wenkbrauwen. De man vertelt verder:

– Wanneer onze aarde gezond is, dan blijven wij ook gezond. Als de aarde ziek is, dan worden wij ook ziek!

Dat is mooi gezegd, denkt Tom.
Maar oh, als mama dat zou weten!

De man kijkt omhoog naar de lucht.

– Er is nog een geheim dat ik met jullie wil delen.
Een heel groot geheim.

Zijn handen trillen een beetje. Hij zegt:

- Boven onze landen, hoog in de lucht, gebeuren erge dingen. Die dingen kun je niet zien. Je kunt ze niet ruiken. Je kunt ze niet aanraken. Maar ze zijn er wel. En dat is niet goed.
- Oh, roepen Tom en Lila tegelijk.

- Onze aarde is omgeven door een grote gasbel, hoog in de lucht, boven onze landen. Dat gas beschermt ons.

Het scheidt de goede zonnestrallen van de slechte. Want de zon stuurt ons ook slechte zonnestrallen! Die stralen kunnen ons allerlei nare ziekten bezorgen. Maar we gebruiken te veel spullen die die gasbel rond de aarde kapot maken. Daardoor heeft de gasbel pijn. Er zit nu een gat in die gasbel, een grote wond!

- Een wond? Vraagt Tom ongerust.
- Ja. Als we niet proberen die wond te genezen, zullen we op een dag teveel slechte zonnestrallen opvangen!

Lila trekt haar wenkbrauwen op. Tom denkt diep na. Hij staart naar de lucht. Hij zegt:

- Ik ga naar mama toe!
- Wacht even, zegt de man. Ik wil je nog een ander geheim verklappen.
- NEE! Ik wil niet meer, roept Lila. Uw geheimen maken ons bang! Wij willen mooie dingen horen! Goede dingen! Lieve dingen!...

De man staat op. Hij kijkt naar zijn handen en daarna naar de ogen van Tom en Lila. Hij zegt:

- Dat is jammer... Ik dacht dat jullie het aankonden om deze grote geheimen te horen... Jammer... Ik heb me vergist. Het is... nou ja, dat was het dan...

De man raapt een steen op. Hij gooit hem in een plas water. PLONS! Lila draait zich naar Tom toe. Ze fluistert zachtjes:

- Misschien moeten we toch nog even luisteren naar dat geheim?

Tom antwoordt:

- OK! Goed! Ik luister! Ik wil dat geheim toch horen! Want ik wil alles weten! ALLES!

De man komt dichterbij en zegt:

- Je moet wel moedig zijn als je het laatste geheim wilt weten.
- Ik BEN moedig! Roept Tom.
- Ik ook! zegt Lila.
- Jullie zijn lief, glimlacht de man. Dit is het derde geheim. Wij vervuilen de lucht teveel. Boven onze landen vormt die luchtvervuiling een soort broeikas. De warmte van de aarde kan niet meer ontsnappen en warmt onze planeet op.

- Dan hebben we het misschien niet meer zo koud, zegt Lila.
- Minder koud? Misschien wel, zegt de man. Maar gletsjers en ijsbergen gaan dan wel smelten. Zeeën en rivieren zullen groter worden. Enorme orkanen zullen ontstaan. Misschien komen sommige landen helemaal onder water te staan. Het is vreselijk!
- Daar moeten we iets aan doen, zegt Tom.
- Inderdaad, jongen.
- Dat kan niet! roept Lila. We kunnen toch niet aan iedereen vragen om de auto niet meer te gebruiken! Al die fabrieken zijn nodig! Oh...

– NEE! Zegt Tom. Nee, ik wil het niet! Het moet kunnen! We moeten nieuwe manieren bedenken om die fabrieken te laten draaien! Later word ik uitvinder! Dan zal ik die nieuwe manieren bedenken! Ik zal een motor zonder benzine uitvinden! Een verwarming zonder stookketel! En morgen ga ik met de fiets naar school, of met de bus! Ik...

Tom's woorden worden onderbroken door een luid geraas. VROEMMM. Een auto komt keihard de stortplaats opgereden. Een enorme bruinrode stofwolk stijgt op. De auto stopt.

Vier wanhopige ogen komen uit de stofwolk tevoorschijn.

– TOM? TOM? Waar ben je? Mama is hier, lieveling!
TOOOOOM...

– TOM? Wij zijn het! Papa en mama!

– OH! MAMA...! MAMA! PAPA...

Tom rent naar mama. Papa moet bijna huilen.

– Papa, mama, ik moet jullie mijn vrienden voorstellen!

– Vrienden?

– Ja, Lila en de bewaker... Kom... Zij hebben me geholpen... Ze zijn...

Tom draait zich om, maar... Lila en de bewaker zijn verdwenen.

– Echt, zegt Tom, daar stonden ze... Met Lila heb ik...
Het is...

– Lila?

– Ja, het vosje! En die meneer... de bewaker van de stortplaats... Waar zijn ze nou?

- Er is helemaal niemand, zegt papa.
- Maar...
- Laten we naar huis gaan, zegt mama.

Tom gaat naar papa toe. Hij fluistert hem iets in het oor. Papa lacht.

Hij zegt:

- Akkoord!

De wagen van Tom's papa rijdt naar het stadje Merlijn. Boven op het dak ligt... oh!... de lievelingskast van Tom! Op de vuilnisbelt zit Lila een beetje verdrietig voor zich uit te kijken. Ze is een vriendje kwijt. Ook de oude man is verdrietig. Hij zegt:

- Tom moest wel weg, Lila. Hij moet iets heel belangrijks doen!
- Iets héél belangrijks, zucht Lila.

De auto verdwijnt uit het zicht. Door het raam kijkt Tom naar de lucht.

- Papa, mama, kennen jullie de drie geheimen?
- De drie geheimen?... Vertel eens, Tom...

Overige informatie over de Europese Unie

Via de Europaserver kan op Internet informatie in alle officiële talen van de Europese Unie worden geraadpleegd (<http://europa.eu.int>).

EUROPE DIRECT is een gratis telefoondienst om u te helpen antwoorden te vinden op uw vragen over de Europese Unie en om informatie te verstrekken over uw rechten en mogelijkheden als EU-burger: **00 800 6 7 8 9 10 11**

Van buiten de EU: **(32-2) 299 96 96**

Informatie en publicaties over de Europese Unie in het Nederlands zijn verkrijgbaar bij:

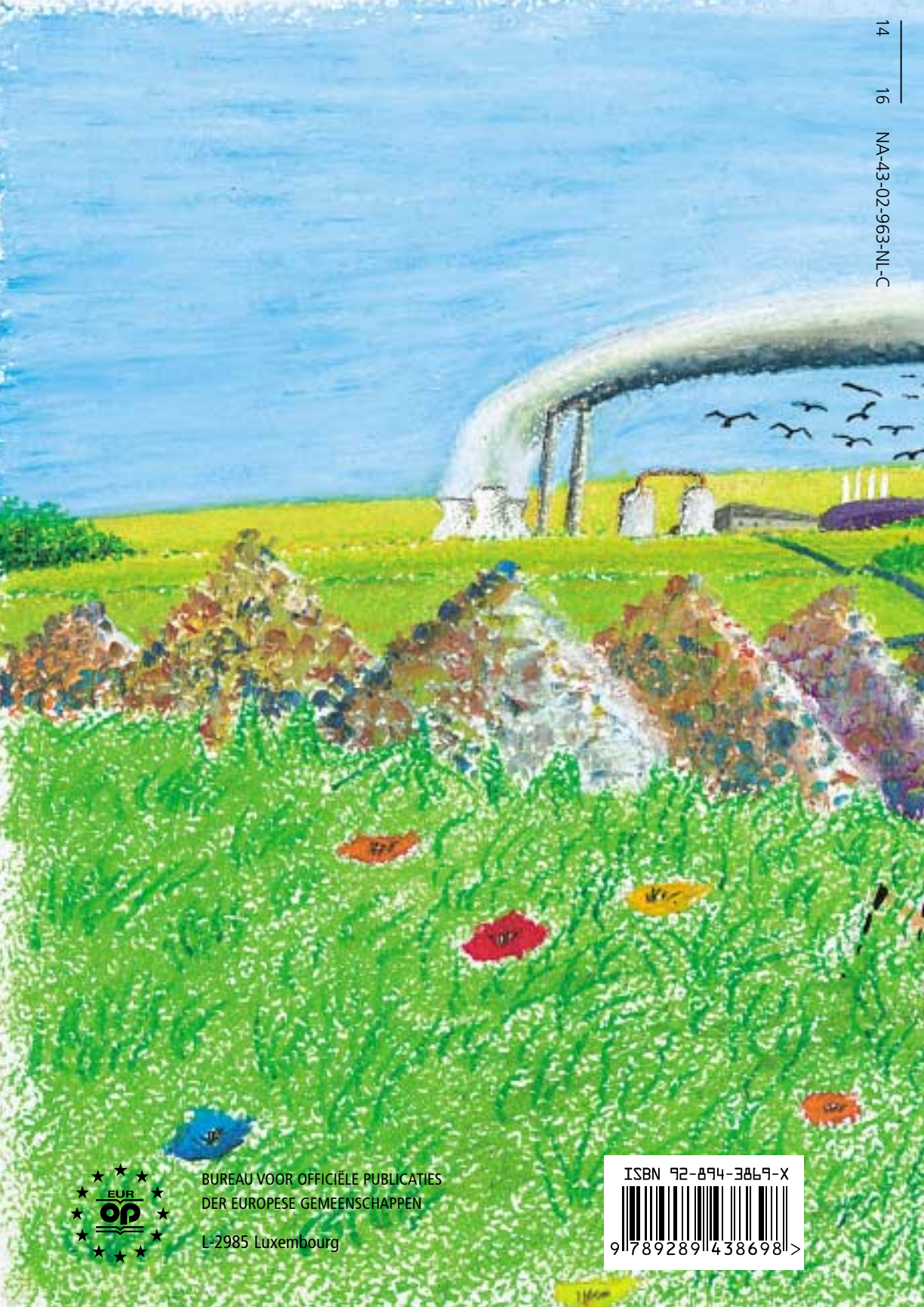
VERTEGENWOORDIGINGEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

- *Vertegenwoordiging in België*
Archimedesstraat 73, B-1000 Brussel
Tel. (32-2) 295 38 44
Fax (32-2) 295 01 66
Internet: Europa.eu.int@comm/represent/be
E-mail: represent-bel@cec.eu.int
- *Vertegenwoordiging in Nederland*
Korte Vijverberg 5, NL-2513 AB Den Haag
Tel. (31-70) 313 53 00
Fax (31-70) 360 02 66
Internet: www.eu.nl
E-mail: burhay@cec.eu.int

BUREAUS VAN HET EUROPESE PARLEMENT

- *Bureau in België*
Wiertzstraat 60, B-1047 Brussel
Tel. (32-2) 284 20 05
Fax (32-2) 230 75 55
Internet: www.europarl.eu.int/brussels
E-mail: epbrussels@europarl.eu.int
- *Bureau in Nederland*
Korte Vijverberg 6, NL-2513 AB Den Haag
Tel. (31-70) 362 49 41
Fax (31-70) 364 70 01
Internet: www.europarl.eu.int/denhaag
E-mail: EPDenHaag@europarl.eu.int

Er zijn vertegenwoordigingen of bureaus van de Europese Commissie en van het Europe Parlement in alle lidstaten van de Europese Unie. De Europese Commissie heeft delegaties in andere landen van de wereld.

BUREAU VOOR OFFICIËLE PUBLICATIES
DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
L-2985 Luxembourg

ISBN 92-894-3869-X

9 789289 438698 >